

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 9 декември 2021 г.
(OR. en)

14808/21

ENFOPOL 501
IXIM 286
JAI 1388

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	9 декември 2021 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	13996/21 + COR 1
Относно:	Заклучения на Съвета относно засилването на трансграничното полицейско сътрудничество в областта на изчезналите лица – <i>Заклучения на Съвета (9 декември 2021 г.)</i>

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно засилването на трансграничното полицейско сътрудничество в областта на изчезналите лица, одобрени от Съвета (Правосъдие и вътрешни работи) на неговото 3837-о заседание, проведено на 9 декември 2021 г.

**Заклучения на Съвета относно засилването на трансграничното
полицейско сътрудничество в областта на изчезналите лица**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. КАТО ПРИЗНАВА, че една от ключовите цели на Европейския съюз е да гарантира високо равнище на сигурност за своите граждани в пространството на свобода, сигурност и правосъдие чрез насърчаване на укрепването на полицейското сътрудничество, както е посочено в дял V от Договора за функционирането на Европейския съюз.
2. КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ обновената стратегия за вътрешна сигурност (2015—2020 г.)¹ и нейните постижения и ПРИВЕТСТВА съобщението на Комисията относно **Стратегията на ЕС за Съюза на сигурност**², в което се определят конкретни действия за цялостно изпълнение на стратегическите приоритети в цифровия и физическия свят, както и вътрешните и външните измерения за периода 2021—2025 г.
3. КАТО ИЗТЪКВА, че **заклученията на Съвета относно вътрешната сигурност и европейското полицейско партньорство**³ имат за цел да се укрепи функционирането на пространството на свобода, сигурност и правосъдие и да се установи ефективно европейско партньорство за вътрешна сигурност. Необходимо е непрекъснато да се подобрява управлението на информацията и да се оптимизира използването на съществуващите инструменти и споразумения за обмен на информация, както и да се реализират някои основни етапи за ефективно европейско партньорство за вътрешна сигурност (2020—2025 г.), посредством:
 - последователно прилагане на инструментите за сигнали на равнище ЕС за престъпления, например Шенгенската информационна система за сигнали за лица или вещи, като стандартна практика,
 - гарантиране, че съществуващите рамки за обмен на информация (като рамката от Прюм⁴) също се актуализират, така че информационната архитектура на ЕС да съответства в още по-голяма степен на принципа на наличност.

¹ 15670/14.

² 10010/20.

³ 13083/20.

⁴ Решение 2008/615/ПВР на Съвета и Решение 2008/616/ПВР на Съвета.

4. КАТО ПРИПОМНЯ обсъжданията в работна група „Шенгенски въпроси“ (SIS/SIRENE), на които задълбочено бяха обсъдени начините, чрез които държавите членки да се информират взаимно за изчезнали лица⁵.
5. КАТО ИЗТЪКВА ОТНОВО, че през 2022 г. ще бъде въведено актуализирано правно основание за функционирането на Шенгенската информационна система (**преработена ШИС**)⁶, което ще укрепи съществуващите правила, ще подобри системата, ще осигури допълнителни данни за сигналите и ще въведе няколко нови вида сигнали. Актуализираните правила позволяват, наред с другото, въвеждането на превантивни сигнали за деца, изложени на риск да бъдат отвлечени от техните родители, и за деца или уязвими лица, които трябва да бъдат възпрепятствани да пътуват с оглед собствената им защита.
6. КАТО ИЗТЪКВА, че е необходимо да се модернизират съществуващите системи за обмен на информация и данни в областта на вътрешната сигурност и, във връзка с обявеното от Европейската комисия **актуализиране⁷ на правната рамка от Прюм⁸**, да се проучи дали тя може да се използва за по-ефективен обмен на информация относно изчезнали лица и неидентифицирани трупове.
7. КАТО НАСЪРЧАВА използването на всички налични средства и ресурси във възможно най-голяма степен при установяването на самоличността на неидентифицираните трупове, независимо от причината и начина на смъртта. Всеки има право на име, така че да се гарантира неговата самоличност, защита на личността и достойнството му. Никой не трябва да бъде погребан без име.
8. КАТО ИЗТЪКВА значението на съвместните полицейски патрули, звена и служби, на центровете за съвместни операции и на съвместните разследвания, които допринасят ефективно за поддържането на обществения ред и за предотвратяването и борбата с престъпността, както и за гарантирането на обществената безопасност, както вече е предвидено в правната рамка от Прюм, която ще бъде актуализирана в частта относно оперативното сътрудничество. Трансграничното полицейско сътрудничество на оперативно равнище под формата на съвместни действия се признава за много ефективен метод за издирване на изчезнали лица, особено на уязвими лица.

⁵ 9017/16.

⁶ Регламенти (ЕС) 2018/1860, 2018/1861 и 2018/1862.

⁷ Комбинирана пътна карта за оценка/Първоначална оценка на въздействието, референтен номер Ares(2020)4214748 — 11.8.2020 г.

⁸ Решение 2008/615/ПВР на Съвета и Решение 2008/616/ПВР на Съвета.

9. КАТО НАБЛЯГА на съобщението на Комисията относно **Стратегия на ЕС за правата на детето**⁹, в което изчезналите деца се третираат като особено уязвими и в което се припомня значението на европейската гореща линия за изчезнали деца 116 000.
10. КАТО ИЗТЪКВА съобщението на Комисията относно стратегията на ЕС за борба с трафика на хора¹⁰, което предвижда, че следва да се обърне специално внимание на децата жертви и децата, изложени на риск от трафик на хора, като се подават системни доклади и сигнали за изчезнали деца с цел ранно идентифициране, процедури за насочване и подпомагане, специално разработени за деца жертви, бързо назначаване на настойници и ефективна безплатна правна помощ.
11. КАТО ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ определението за изчезнало лице в съответствие с препоръките на Комитета на министрите на Съвета на Европа¹¹ и националните разпоредби като рамка за определението за изчезнали лица.
12. КАТО ПРИЗНАВА важната роля на **Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол)** като център за обмен на информация между правоприлагащите органи на държавите членки и нейната роля при подкрепата и координирането на сътрудничеството в областта на трансграничната полицейска дейност.
13. КАТО ПРИЗНАВА ролята на **Агенцията на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL)** за разработването, изпълнението, координирането и подкрепата на обучението на служители на правоприлагащите органи в Съюза.

⁹ 7453/21.

¹⁰ COM(2021) 171 final.

¹¹ Съвет на Европа, Препоръка CM/Rec (2009)12, приета от Комитета на министрите на 9 декември 2009 г.: Съветът на Европа заявява, че изчезнало лице е физическо лице, за чието съществуване има несигурност, тъй като то е изчезнало безследно и няма признаци, че е живо.

14. КАТО ИЗТЪКВА работата на **Международната организация на криминалната полиция - Интерпол** като глобална платформа за обмен на информация и платформа за полицейско сътрудничество с трети държави, и КАТО ПРИЗНАВА нейната важна роля, инструменти и услуги за задълбочаването на разследванията по случаи с изчезнали лица с глобално измерение.
15. КАТО ОТЧИТА работата на **единните звена за контакт (ЕЗК)** като „едно гише“ за международното сътрудничество в областта на правоприлагането, което включва най-всеобхватната национална компетентност и е в състояние да обработва пълния набор от евентуални искания, свързани с трансграничното сътрудничество в областта на правоприлагането, включително случаите на изчезнали лица, и КАТО ОТБЕЛЯЗВА работата на **центровете за полицейско и митническо сътрудничество (ЦПМС)** като важна институция с различни функции и задачи в областта на вътрешната сигурност и правоприлагането и ценен инструмент на местно равнище за бързо пряко трансгранично сътрудничество по случаи на изчезнали лица.
16. КАТО ВЗЕМА ПРЕДВИД обсъжданията в **работна група „Правоприлагане“ на Съвета и констатациите на създадената към нея полицейска експертна мрежа по въпросите на изчезналите лица (PEN-MP)**, че всяка година в Европейския съюз изчезват над 300 000 души (по данни за 2019 г.), от които над 100 000 са деца и юноши. Данните сочат, че в регистрите на 18 държави все още има общо около 40 000 неразкрити случаи на изчезнали лица. Наред с това, според данните от 15 държави в Европейския съюз има най-малко 15 000 случаи на неидентифицирани трупове.
17. КАТО ПОДКРЕПЯ и НАСЪРЧАВА обсъжданията в полицейската експертна мрежа по въпросите на изчезналите лица (PEN-MP) относно необходимостта от разработване на подходи, позволяващи предприемането на по-бързи и по-ефективни действия от страна на компетентните органи.
18. КАТО ИЗТЪКВА, че някои изчезнали деца стават жертви и на сексуално насилие, въпреки че по-голямата част от сексуалното насилие и експлоатация на деца се извършва от лица от най-близкото обкръжение на детето. Това прави децата още по-уязвими. Необходими са допълнителни усилия, за да може при работата по такива случаи специфичните нужди на децата да бъдат по-добре разбрани и взети предвид.

СЪВЕТЪТ:

19. ПОДЧЕРТАВА колко е важно успешното прилагане на актуализираното правно основание за функционирането на Шенгенската информационна система (преработена ШИС) в областта на изчезналите лица и изложените на риск уязвими лица, и ПРИЗОВАВА държавите членки, агенциите на ЕС и всички други заинтересовани страни да го приложат в рамките на установените срокове.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

20. ПРЕПОРЪЧВА на държавите членки, които все още не са направили това, да обмислят възможността за създаване на национално равнище, когато е целесъобразно и при надлежно отчитане на националните ресурси и организационни структури, на централно оперативное звено за изчезнали лица, съставено от служители на правоприлагащите органи и разполагащо с достъп до единна национална база данни за изчезнали лица и неидентифицирани човешки теленни останки и части от тялото.
21. ПРЕПОРЪЧВА на държавите членки да предоставят подкрепа за ефективното функциониране на ЕЗК (като подчертава ролята на бюрата SIRENE) и/или ЦПМС при изпълнението на техните задачи и задължения, включително по случаи на изчезнали лица.
22. ПРИЗОВАВА участниците в ЕМРАСТ, по-специално в областта на борбата с трафика на хора и сексуалната експлоатация на деца, да включат PEN-MP, когато е уместно, в разработването и изпълнението на конкретни действия, попадащи в обхвата на нейния мандат.
23. НАСЪРЧАВА държавите членки да използват всички налични инструменти и услуги на Интерпол, като например глобалния полицейски сигнал за изчезнали лица (жълта бюлетина), за да разследват ефективно случаите на изчезнали лица с глобално измерение.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА:

24. ОТПРАВЯ ИСКАНЕ към Комисията да продължи да взема предвид предложенията на PEN-MP при изготвянето на ново законодателство в областта на изчезналите лица. Изготвянето на нови законодателни актове се основава на добре подготвени оценки на въздействието.
25. ПРИКАНВА Комисията да обмисли разработването на обща европейска рамка за сътрудничество във връзка с изчезването (дори по собствена воля) на лица, когато подобни изчезвания будят безпокойство.
26. ПРИКАНВА Комисията да разгледа възможността за финансиране от фондовете на ЕС на проекти, насочени към насърчаването на по-тясно сътрудничество между правоприлагащите органи при разследването на подозрителни изчезвания и/или случаи на изчезнали лица (включително случаи, които са останали неразкрити) и сътрудничество между органите, отговорни за вземането на решения за защита на деца или уязвими лица, изложени на риск (например от отвличане, трафик и др.).

ПО ОТНОШЕНИЕ НА PEN-MP:

27. ПРИКАНВА PEN-MP да продължи да полага усилия за подобряване на сътрудничеството между компетентните служби на държавите членки, асоциираните към Шенген държави и трети държави (с акцент върху Западните Балкани), съответните служби на ЕС и световните институции. PEN-MP следва да разгледа и възможностите за сътрудничество с трети държави (като държавите от Северна Африка).

28. ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ планове на PEN-MP за изготвяне на правила, установяващи ясна и точна рамка, за да се даде възможност за ефективно сътрудничество в съответствие с правните задължения (включително защитата на данните) между компетентните служби и публичните субекти, което може да спомогне за бързото и ефикасно откриване на изчезнали лица. Правоприлагащите органи следва да запазят водещата си роля и могат да искат подкрепа от частни заинтересовани страни или НПО.
29. ПРИКАНВА PEN-MP допълнително да обсъди и доразвие възможността за създаване на европейска интернет платформа, посветена на разпространението на сигнали за изчезнали лица, захранвана с информация от полицейските служби. Този вид платформа следва да не допуска дублиране на съществуващите канали за обмен на информация, като например Шенгенската информационна система, рамката от Прюм и Интерпол, да не включва оперативни данни и да гарантира защитата на данните.
30. ПРИКАНВА PEN-MP да обсъди създаването на европейски наръчник за добри практики, включващ всички съответни национални инициативи в областта на изчезналите лица.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЕВРОПОЛ:

31. ПРИЗОВАВА Европол да продължи да подкрепя разследванията по случаи на лица, изчезнали след извършено престъпление от обхвата на нейния мандат, и ПРИКАНВА Европол да продължи да подкрепя PEN-MP посредством платформата си за експерти.

ПО ОТНОШЕНИЕ НА CEPOL:

32. ПРИКАНВА CEPOL да обмисли възможността в съществуващия спектър от дейности да бъде включена, когато това е възможно и уместно, и темата за случаите на лица, изчезнали след извършено престъпление. Тази задача ще трябва да бъде изпълнена в рамките на приноса на ЕС към CEPOL и в тясно сътрудничество с PEN-MP и други заинтересовани страни в тази конкретна област на престъпност.